

R

rabiátus nyers, durván haragos, hirtelen haragú, indulatos, lobbanékony, lehangoló

rabulisztikus agyafúrt, bonyolult, csalafinta, cseles, csavaros, ágas-bogas, csűrő-csavaró, fondorlatos, fortélyos, furfangos, körmönfont, nyakatekert, tekervényes, szőrszálhasogató, szövevényes (okoskodás)

racionalizál ésszerűsít, egyszerűsít, átszervez

racionális ésszerű, észirányos, észokokon nyugvó, okszerű, indokolt; gazdaságos, kifizetődő; értelmes, józan

radar helyzetmérő, távérzékelő, távérző(mű), (táv)sebességmérő; légi v. vízi felderítő; hullámbemérő berendezés; **~kontroll** sebesség-ellenőrzés v. mérés

radiátor hőszárazó, hőszóró, fűtőtest; melegítő; hűtőmű, hűtő (gépkocsiban); hőcserélő

radiesztéta sugárzásvizsgáló, sugárzásészlelő, sugárzásmérő

radiesztézia földszárazás(mérés); vízársugárzás(mérés)

radikalizmus mélyreható v. végleges v. megalkuvást nem tűrő, megoldásokra való törekvés

radikális alapvető, alapos, gyökeres, elszánt, kemény, harcos, szélső, szélsőséges (magatartás, párt); ellentmondást nem tűrő v. megoldást nem ismerő

radioaktivitás hasadó(anyag)-szárazás, mag(ki)szárazás, száraz(zó)tevékenység, száraz(zó)jelenség

radioaktív kisugárzásos, szárazzó (anyag)

radiológia (mag)szárazástan; magkisugárzások tudománya

radiológus képképező szakorvos v. kutató v. tudós

radír törölő, dörzsölő; **~oz** kitöröl, eltüntet, kidörzsöl; ledörzsöl; **~gumi** törölő ruggyanta, törölőgumi, dörzs-gumi

rafinált agyafúrt, furfangos, ravasz, csalafinta, dör-

zsólt, körmönfont; kitanult; finomított; kifinomult, választékos (izlésű)

ragu mártásos húsvagdalék v. apróhús; tejfölös leves

rakéta *fn* űrhajó, űrlövedék; röppentyű, tűzijáték lövedéke, tűzkigyó, világító jelzőlövedék; lökhajtány, lökhajtásos szerkezet, önhajtású lövedék; *mn* lökhajtásos, önhajtású

rali kocsifutam, gépkocsiverseny, gyorsasági terepverseny

ramazúri zűrzavar; lármázás, csendháborítás, hangos felfordulás, zajos mulatozás

randevú légyott, találka; találkozó

rapid gyors, (nyíl)sebes, iramos, rohamos, lendületes, sodró; mozgékony, fürge, élénk, eleven, sérény, szilaj

rapli szeszély, hóbort, rigolya; dühroham; **~zik** dühöng, dühbe lovalja magát, veszekszik, akaratoskodik, kötözködik, ellenszegül, felfújja magát

raport jelentés, beszámoló; *kat* kihallgatás, elszámoltatás, számonkérés; fejmosás

rapszodikus csapongó, szertelen, kiszámíthatatlan, csélcsap, kapkodó, szeszélyes, változékony, ingatag, szaggatott, szökellő, töredékes

raszter négyzetháló(zat), négyzetrács

rassz fajta, emberfajta, kisebb csoport a fajon belül, fajzat, nemzet(ség), nép; **~ista** fajgyűlölő; fajvédő, (faj)rangsoroló; **~izmus** faj(ta)rangsor, faj(ta)védelem

ratifikál jóváhagy, megerősít, becikkelyez, beiktat, törvénybe iktat; **~ás, ratifikáció** nemzetközi szerződés jóváhagyása, megerősítése, becikkelyezése, törvénybe iktatása

razzia rajtaütés, váratlan ellenőrzés, terület átfésülése

ráció értelem, ész, józanész, észszerűség; észszerű magyarázat, érv, megokolás

rádió hang- v. zajláda, hanghíd, zöngér, hangcsatorna MA, hangsugárzó adó, távhangadó; sugár;

~**frekvencia** rádió hullámhossz, ~**amatőr** műkedvelő rádiós

rádiusz körsugár; *orv* orsócsont

ráf (vas)abroncs, (vas)pánt

rámpa feljáró, felhajtó; magasított rakodó

ráta arány, mérték, hányad, rész; fizetési v. törlesztő részlet

reagál válaszol vmire, felel, lép v. mozdul v. (vissza)-jelez, hat rá; fogékony v. érzékeny a hatásra, viszonoz, viszonyul, visszahat, viselkedik; eltűr

reagens kémszer

reakció válasz(lépés), visszahatás, választett, viszontválasz, divatdac, ellenhatás, ellenállás, ellenáramlat; ellenmozgalom, erőszak, önkény, maradiság, ósdiság; *vegyi* egymásra hatás; ~**s** divatdacú, divatdacos, haladásellenes, maradi, ellenmozgalmi

reaktív visszahelyez v. -állít, be- v. újraindít

reaktor vegykészülék; vegyindító, sugárhajtómű (repülőgépe); be- v. újraindító

realista gyakorlatias (gondolkozású), két lábbal áll a földön; valósághű, élethű, valóság- v. ténykövető

realisztikus valóságosnak tűnő

realitás valóságalap, valóságos helyzet, valóság, tény

realizál megvalósít, megteremt, valóra vált, létrehoz, létesít, kialakít, megtesz, megcsinál, teljesít, véghezvisz, nyélbeüt, keresztülvisz, ténylegesít; pénzzé tesz, értékesít; tudatosít, tudatára ébred, rájön vmire; (nyereséget) elkönnyvel; ~**ódik** létrejön, létesül, megvalósul, kialakul, testet ölt, bekövetkezik, ténylegesül

real time *ang* jelenidejű, valós idejű; egyidejű élőkövetítés

real- tényleges, valóságos; természettudományokkal kapcsolatos; ~**gazdaság** tény- v. való gazdaság, tényleges, termelő gazdaság; ~**érték** valódi, tényleges érték; ~**iák** levőségek, létező dolgok; ~**poli-**

tika tényhez v. valós helyzethez alkalmazkodó közirányítás; **~jövedelem** a jövedelem vásárló értéke

reális valóságos, valós, valódi, valószerű, létező, kézzelfogható, tényleges, életszerű, tárgybeli, tárgyi, tényszerű, anyagi, földi; méltányos (ár), elfogadható; gyakorlatias, megvalósítható, ésszerű

rebellis lázadó, lázadozó, lázongó, zendülő, ellenálló, felkelő, forradalmár, pártütő, rendbontó; dacos, engedetlen, engedetlenkedő, szófogadatlan, ellenszegülő, szembeszegülő, zabolátlan, féktelen

recenzió (fogadtató) méltatás v. (könyv)ismertetés v. műbíráló v. elemzés; fűlszöveg

recepció fogadóasztal v. -hely v. vendégfogadás (szállodában), vendégfogadó részleg; (be)fogadás, felvétel (szervezetbe, társaságba), bejelentkezés, berögzítés, betegfelvétel (kórházban)

recept orv vény; oldat v. keverék v. étel leírás; előírás, eljárás

receptor felfogó v. érzékelő anyag v. szerv; jelfogó (alkat)rész

recessió (gazdasági) hanyatlás v. összehúzódás v. visszaesés v. csökkenés

recikláció, reciklálás, recycling *ang fn* újrahasznosítás, újrafeldolgozás, újrafelhasználás, visszaforgatás, újraelkészítés

reciprok fordított (érték), ellentett; kölcsönös

recitáció, recitálás szavalt; elmondás, előadás

redukál csökkent, (le)egyszerűsít, kisebbít, kicsinyít, megrövidít, megnyírbál, lefarag, apaszt; összevon; leépít, mérsékel, visszaszorít, visszavezet

reduktor feszültségcsökkentő, feszcsökkentő; nyomáscsökkentő szelep, nyomásszabályozó, vegyi hatáscsökkentő

redundancia felesleg; terjengősség, bőbeszédűség

redundáns fölösleges v. szükségtelenül ismétlő(dő)

referál beszámol, közöl, elmond, jelent, jelentést tesz (felettesnek), hírül ad, vmiről hírt ad, előad, elő-

terjeszt, ismertet, tájékoztat, tudat, tudósít, nyilvánosságra hoz

referátum jelentéstétel, beszámoló; kérdés(kör) kifejtése

referencia (be)ajánlás, ajánlólevél; (szakmai) hivatkozás, (jel)utalás, vonatkozás; bizalmas tájékoztatás, ~ **munka** bemutatkozó munka

referendum népszavazás; jelentéstétel

referens (hivatali) előadó, előterjesztő, ügyintéző, ügyfelelős, ügygondnok, előadó, szóvivő

reflektál tükröz(tet), visszaver (fényt), visszatükröz, visszamutat; felel, kitér, válaszol; igényel vmit, számít v. pályázik vmire

reflektor fényszóró, fényvisszaverő; tükrös távcső

reflex ingerválasz; ösztönös válasz; visszfény

reflexió fény- v. hangvisszaverődés; visszatükrözés; észrevétel, megjegyzés; elmélkedés, szemlélődés, önmegefigyelés

reflux visszafolyás (gyomorból)

reform átszervezés, átalakítás, megújulás, újítás, újjászervezés, korszerűsítés; ~**konyha** új szemléletű v. irányzatú ételkészítés v. konyha

reformatio *lat* hit(meg)újítás

reformáció visszaalakítás; átalakítás, megújítás

reformál, megreformál (meg)javít, (meg)újít

refraktáris, refrakter ingerelhetetlen; ellenálló, el-lenszegülő, ujjat húzó, szembenálló; pártütő

refrén újrásor, újrázás, ismétlődő v. visszatérő sorok; unalomig ismételt panasz v. intés

regatta evezős- v. vitorlásverseny

regenerál újra (ki- v. vissza-) növeszt, pótol (szervet); elhasznált anyagot feléleszt, megújít, újra felhasználhatóvá tesz, újjáalkot, újratölt, feltölt; megfiatalít, frissít, serkent; visszafogat

regiment *fn* ezred; (had)sereg, sokaság, tömeg; egy (nagy) csomó v. nagyon sok

regionális térségi, tájegységi, táji, körzeti, területi, kerületi, vidéki, vmely országrésszel kapcsolatos

regiszter jegyzék, névsor; nyilvántartás; névmutató, tárgymutató; (könyvek szélén kivágott) ábécémutató; hajóosztályozás; *zene* hangfekvés, sajátos hangszín

regisztráció bejegyzés, berögzítés, fogadóasztal v. – ablak; nyilvántartás; nyilvántartásba vétel, rögzítés, bejelentkezés

regisztrál bejegyez, berögzít, feljegyez, jegyzékbe vesz, nyilvántart, rögzít, tudomásul vesz

regnál kormányoz v. uralmon van; kormányoz, uralkodik, irányít; divatban van

Regnum Marianum *lat* Mária országa

regresszió hanyatlás, visszaesés, visszaváltozás, visszafejlődés, visszasiklás, visszacsúszás, visszavezetés

regula szabály, szabályzat, rendszabály, előírás, fegyelem

reguláció szabályozás, beállítás, előírás, elrendezés, működtetés

reguláris hivatalos, szabályos, rendezett, tényleges; ~ **hadsereg** sorkatonaság

rehabilitáció, rehabilitálás helyre-, visszaállítás, visszahelyezés; újrajogosítás; utókezelés, munkára segítés; **tömb**~ tömb (vissza)rendezés

reinkarnáció újratestesülés, újraszületés; más v. új alakban való megjelenés

rekamié (ágy)heverő (beépített ágyneműtartó fiókkal), fekhely, kerevet

reklamáció felszólamlás, kifogásolás; kárpótlási v. kártérítési igény; panasz, tiltakozás; sürgetés, siettetés, szorgalmazás

reklamál panaszol, panaszt emel, számonkér, hiányol, (vissza)követel; siettet, sürget, szorgalmaz

reklám hirdetés, termék megjelenítés, ajánlás, hírverés, hírszórás, hirdetmény, hirdetvény, hírnévszerzés MA; hangos dicsérés v. ajánlgatás; ~**újság** szórólap; ~**ez** (túl)fényez, (túl- v. agyon)dicsér

rekompenzál → kompenzál

rekonstruál helyre- v. visszaállít, helyrehoz, újjáépít, újraalkot, újjáalkot; fölidéz, összeállít; kikerekít, kiegészít

rekonstrukció helyre- v. visszaállítás, visszahelyezés, hiányzó részek kiegészítése; átszervezés, átalakítás, újjáépítés, újjáalkotás, újraalkotás, felújítás, korszerűsítés

rekord csúcseredmény, csúcsteljesítmény, csúcs; csúcstartó v. -döntő; felvétel; (számítógépes) adatsor; **~er** felvevő v. rögzítő (készülék)

rekruta, regruta újonc, éppen besorozott v. beállott, kezdő katona, kiskatona

rektifikál helyesbít, helyreigazít, helyrehoz, kijavít, tisztít; szét- v. elválaszt

rektor fővezető, egyetem (első számú) vezetője

rekultiváció újraművelés, újrahatszanosítás, természeti v. környezeti helyreállítás; (eredeti) állapotvisszaállítás

rekurzív önhívó

rekviem gyászistentisztelet, gyász-zene, halotti istentisztelet, gyászima; megemlékezés v. tisztelgés vkiért

rekvirál lefoglal, térítés ellenében hatóságilag el- v. igénybe vesz; összeszerez, összeharácsol, össze- v. begyűjt; eltulajdonít

relativitás viszonylagosság, viszonyítás, függőség; viszonzás

relativizmus tudatfüggő megismerés

relatív viszonylagos, viszonyított; máshoz képest, máshoz viszonyítva, feltételes, aránylagos, vmitől függő, vmire vonatkozó; bizonytalan, ingadozó, megbízhatatlan, nehezen meghatározható; **~e** aránylag, viszonylag; annyira-amennyire, többé-kevésbé

relaxáció ellazulás, elengedés, ernyedés, feszültségcsökkenés v. -oldás, kikapcsolódás, pihenés

relaxál pihen, lazít, elengedi magát, elernyed, kikapcsolódik

reláció kapcsolat, összefüggés vmivel; viszony; vonatkozás, viszonylat

releváns fontos, jelentős, lényeges, lényegi, meghatározó, számottevő, kiemelt, kiemelkedő; tárgyhoz tartozó, tárgyra vonatkozó

relé jelfogó, jelváltó, átjátszó, közvetítő

relief műv dombormű; földr domborzat

reliktum maradvány, maradványfaj; eltűnőben levő faj v. növény v. állat; hagyaték

relikvia, ereklye kegyeleti tárgy; szentmaradvány, szent tetem v. szentek testi maradványa, koponyája v. más testrésze; emléktárgy, kegytárgy, hagyaték

remi (el)döntetlen (játszma), újra; holtverseny

remineszcencia emléknymok, felsejlés

remittenda visszáru; visszamaradt példányok

renegát áruló; hitehagyott, hitszegő, hittagadó, hűtlen, kétkulacsos, köpönyegforgató; hazáját, övéit, meggyőződését megtagadó, az ellenséghez csatlakozó személy

renaissance fr irodalmi, művészeti, tudományos és társadalmi korszak

reneszánsz megújhódás, újjászületés

renitens ellenszegülő, makacs

renomé jó hírnév, köztisztelet, (köz)megbecsülés, tekintély

renonsz játszmatorlás, (érvénytelen) kártyajátszma, Új osztás(t)!, töröl, törölve, visszavonva; hiba, tévedés

renová megújít, felújít, kijavít, tataroz; helyreállít

rentábilis kifizetődő, jövedelmező, haszonhozó, hasznot hajtó, gazdaságos

reorganizál újjászervez, átszervez

reparál javít, rendbehoz, rendbeszed; jóvátételez; orvosol, helyrehoz

repatriál hazatelepül, visszatelepszik, hazaköltözik, visszavándorol, hazatér; visszahonosít; hazaszállít (foglyokat, menekülteket), hazatoloncol, haza-

küld, hazaköltöztet

repellens rovarűző

repertoár kínálat, műsortár, műsorkészlet, műsorrend, mutatónyitár, felvonás

repeta ráadás, újabb adag v. kérés, pótag, ismétlés

replika visszaszólás, felelés, visszavágás, csattanós v. szellemes v. talpraesett válasz v. felelet; másodlat, másodpéldány, műmásolat

reprezentatív tiszteletet keltő, igényes, kiemelkedően előkelő, szép, látványos; jellegzetes, jellemző; megfelelő; részeket közölve átfogó képet adó v. bemutató; átfogó; (ügyet) méltóan képviselő; képviseleti rendszeren alapuló

reprezentáció tárgyalófél v. ügyfelek megvendéglése v. megajándékozása; díszköltség

reprezentál képvisel, eljár, megvéd, védelmez, felkarol, támogat, helyettesít, pótol, beugrik; ábrázol, szemléltet, bemutat, megtestesít, jelent, megjelenít, kifejez, feltüntet, jelképez; **alul-t** hiányos, nem teljes körű, kevés megjelenésű v. létszámú, alig képviselt, hiányosan bemutatott, nem elegendő

reprezentálás képviselet, díszkülsőség, vkinek hivatali állásához v. méltóságához illő v. külsőségekhez kötött megjelenése v. ténykedése

reprezentáns vminek jellegzetes képviselője v. megjelenítője, (fel)mutató, mutatkozó; vmit kiválóan képviselő személy

reprint újranyomat, utánnyomat, változatlan utánnyomás, hasonmás

repríz felújítás, felújító előadás

reprodukál újrateremt, újraalkot, utánteremt; utánoz; festményt, rajzot fényképezeti v. nyomdai úton sokszorosít; elmond, előad, (eredetihez híven) felidéz v. felelevenít

reprodukción utánmű, utánnyomat, hű másolat v. sokszorosítás; nyomdai sokszorosítvány, sokszorosított rajz v. festmény, lenyomat, másolat; újra-

termelés; szaporodás
republika, respublika köztársaság
republikánus köztársaságpárti
reputáció hírnév, jó híre vkinek, köztisztelet, tekintély, tisztesség
requiem → rekviem
respektál becsül, (túl)értékel, tisztel, tiszteletben tart, felnéz rá, méltányol; kissé fél v. tart vkitől
respektus becsülés, tisztelet, figyelem, tapintat vki iránt
ress gyorspirítású hús v. zöldség
restancia hátralék, elmaradás; hátramaradt v. el nem végzett feladat v. munka
restaurant étterem, vendéglő
restauráció, restaurálás helyreállítás (műemlékeké, képzőművészeti alkotásoké), visszaadás, újjáépítés, felújítás, kijavítás; államrendszer v. államforma visszaállítás
resti állomáson lévő étterem, vasúti vendéglő, beülő
restituál helyreállít, helyreigazít, visszaad, visszajuttat, visszaszolgáltat; visszaadja korábbi jogait; visszaállít, visszahelyez (előbbi állapotába)
restitutio lat, restitució helyreállítás, visszaállítás, rendbeszedés, visszaadás, megtérítés; *orv ~ ad integrum* teljes helyreállítás; felgyógyulás
restrikcio megszorítás, korlátozás, (kiadás)csökkentés; fenntartás, kikötés
reszkíroz (meg)kockáztat; rászán, ráfordít, megpróbál
retikul, ridikul (női) kistáska v. kizitáska v. szatyor v. tarsoly v. erszény v. tárca v. szütyő
retina (szem)-ideghártya, recehártya
retirál (meg)hátrál, kifarol, visszavonul, visszalép, visszakozik, megfutamodik
retorika szónoklattan, ékesszólástan, szónoki beszéd elmélete; hangzatos szónokiasság v. szónokság; ékesszólás, szónoklás; előadásmód
retorzió (ellen)rendszabály, megtorlás, ellenlépés,

büntető v. megtorló intézkedés
retro- *előtag* hátra-, vissza-, mögöttes; **~grád** visszacsúszó, hanyatló; haladásellenes, maradi, visszahúzó; régebbi állapot felé haladó v. mutató;
~spektív múlthoz forduló, visszanező, vissza(felé)tekintő; előzményeket ismertető
retro múltbatekintő (irányzat), visszatekintő, múltidéző; '60-as és '70-es évekbeli (ízlésű)
retusál kijavít, feljavít, kiigazít, csiszol, javítgat
retúrjegy menettérti, oda-vissza jegy
reuma orv. ízületi v. izomkór, csúsz, csontfájás, köszvény, csontízületi fájdalom
revans, reváns, revanche *fr* visszavágás, bosszúállás; visszavágó, elégtétel
reveláció kinyilatkoztatás, megnyilatkozás; hirtelen megvilágosodás v. felismerés; ihlet, feltárlás
reverencia tisztelgés, tisztelet(adás), hódolat; mély v. tisztelgő v. alázatos meghajlás
reverenda csuha; papi (hosszú) ruha
reverzibilis meg- v. visszafordítható, visszaállítható
revideál átnéz, felülvizsgál, ellenőriz; átértékel, felülbírál; módosít
revizionizmus felülvizsgálat-követelés, újraértékelés-követelés
revizor ellenőr, felügyelő, (felül)vizsgáló, hites könyvvizsgáló
revízió áttekintés, átnézés, felülvizsgálás, ellenőrzés; átértékelés
revolver kézfegyver, marok(lő)fegyver, lövér(ke)
revü zenés-táncos műsor, látványmű(sor); szemle, folyóirat, képeslap
rezervál tartalékol, félretesz; megtakarít; fenntart, előre lefoglal; **~t** tartózkodó, óvatos; fenntartott, foglalt, előre lefoglalt
rezervátum zárt v. védett terület v. telep; védkörzet, természetvédelmi terület, védkert, vadas(véd)kert; kényszerlakhely, kénytelep, zártelep
rezervoár vízmedence, nagy tartály v. medence, víz-

v. gáztároló, víz- v. gázbefogadó
rezidencia magas rangú személy székhelye v. szék-
városa v. palotája v. lakóhelye v. lakosztálya
rezignáció belenyugvás, beletörődés, lemondás; re-
ménytelenség, reményvesztettség
rezignált nyomott, reményvesztett, kedvetlen, csüg-
gedt, csüggeteg, fásult, beletörődött
rezisztencia ellenállás, ellenálló képesség
rezisztens ellenálló(képes), önhárító, erős, szívós;
nyakas, csökönyös, makacs
rezolúció elhatározás, elszánás, eltökélés; határo-
zottság, elszántság, eltökéltség; döntés, határozat
rezon, raison *fr* ész, értelem, józan ész, ok, oksze-
rűség; **~őf** szócső, szóvivő
rezonancia együttrezgés; *zene* összecsengés, rá-
hangzás
rezonál együtt rezeg, berezeg, beremeg, össze-
cseng; azonos hullámhosszon szól v. hangzik v.
válaszol
rezonátor hangdoboz, hangtárgy, hangsugárzó; ösz-
szehangzó, együttrezgő tárgy v. test
rezümé rövid összefoglalás, összegzés, áttekintés,
tartalmi kivonat, tömör tartalom
rezi (közmű)költség, üzem- v. fenntartási költség
rezsím uralom, hatalom, (kormány)rendszer; *orv* é-
letmód, életrend, étrend
rezsó, resó (villany)fűzőlap, gáz- v. villanymelegítő
rebusz rejtvény, talány, fejtörő; nehezen érthető v.
rejtélyes beszéd
régens (ideiglenes) kormányzó, helytartó; pótkirály
régión (kis)térség, tájegység, tájövezet, tájterület, tá-
jék, vidék, övezet; országrész, világrész, (rész)-
terület, meghatározott területi egység; társadalmi
osztály; légköri réteg
rékli babaing, rövid ing; kötött kabátka; női bő bujka
ribillió zajos jelenet, veszekedés, zűrzavar; zendü-
lés, lázadás
rigid merev, kimért, feszes, hűvös, rideg; előírásos,

szertartásos, hivatalos, katonás, szigorú
rigmus versmondóka, versmóka, mókás v. tréfás
mondóka v. versike
rigorózus mereven szigorú, katonás, kemény
ring *ang fn* szorító (ökölvívásban); versenypálya;
gyűrű; elkerített hely; ármozgatás, árkorlát, áre-
gyeztetés; **~li** (fém)gyűrű
ringispil körhinta, ördögmalom, sergő
ringló kerek szilva, dobzó N
riport (helyszíni) tudósítás, beszámoló, (hely)híra-
dás, jelentés; **~alany** kérdezett, nyilatkozó, a tu-
dósítás főszereplője; **~er** (helyszíni) tudósító, hír-
mondó újságíró, kérdező, vitavezető
riposzt visszavágás, visszaszúrás (vívásban); csat-
tanós v. gyors válasz
ritmika ütemsor, ütemezés, ütemképlet, ütemrend-
(szer); időértékrend, időértéktan
ritmikus ütemes, szabályos ütemű v. ismétlődésű,
hangidomos; **~ sportgimnasztika** művészi test-
gyakorlat
ritmus lüktetés, dobogás, (szív)verés, ütem; szabá-
lyos váltakozás v. ismétlődés
rituále, rituálé szertartás, szertartáskönyv
rituális szertartásos, szertartási; vallási előírások-
nak, szertartásoknak megfelelő; megszokott
rivalizál vetélkedik, verseng
rivális vetélytárs, versenytárs, ellentárs
rizikó kockázat, veszély
rizotto rizstálétel, zöldséges rizs, rizs-egyveleg
ritus szertartásrend, közösségi v. vallási szertartás
rendje; bevett v. szertartásos szokás; megszokott
rend
roadshow *ang fn* műsorút, országjáró v. népszerűsít-
ő körút, utazó v. mozgó műsor; vándor színtár-
sulat szabadtéri v. utcai előadása
robot gépmember, önműködő v. önszabályozott szer-
kezet v. gép; gépvezérlésű porszívó; kötelező
munka, jobbágymunka (hűbérrendszerben), kény-

szermunka; fárasztó v. nehéz v. egyhangú munka
robosztus erős, erőteljes, csupa erő, edzett, izmos,
vaskos, terjedelmes, vállas, oszlopos, nagy, meg-
termett, keménykötésű, tagbaszakadt
rolád (étel)tekercs
roller lábhajtány
rolni tekercs; göndör hajfűrt
roló redőny, ablaktekercs
roma cigány (férfi)
romanticizmus, romantika uralkodó szépirodalmi
és művészeti irányzat a 19. század elejétől
romantika álmodozás, rajongás, önámító lelkesedés
vmiért, nagy érzések iránti vonzódás; szerelem
romantikus ábrándos, álmodozó, hangulatos, me-
sés, (vad)regényes, érzelmekre ható, lelkesült, ra-
jongó, nagy tettekért lelkesedő; szerelmes
románe szerelmi ügy v. kaland; lélekdal, lélekvers,
szabadon írt érzelmes v. elbeszélő dal v. kisebb
költemény
room-service ang szobaszolgáltatás
rosejbní (olajban v. zsírban) sült kolompér v. csu-
csorka v. pityóka N
rotáció (kör)forgás, forgatás; forgórend, szolgálati v.
ügyeleti rend
royalista királyhű, -hitű, -követő, -párti
rozetta rózsany, rózsakör, rózsábra, rózsaforma, ró-
zsa sokszög, rózsá alakú v. sokszögű díszítőelem
ródli szán(ka), szánkó
rögbi, rugby ang labdabirok, kéz-láblabda(játék), to-
jáslabdajáték, tolongó; ~**labda** tojáslabda
römi számkocka(játék)
röntgen átvilágítás, átsugárzás, átfény, sugárkép;
~**sugár** sugárnyaláb; ~**kép** sugárkép, sugárrajzo-
lat
rösztí bundás pityóka
rubeóla rózsahimlő, vöröshimlő
rubrika (keretes) rovat v. hasáb v. mező
rugby →rögbi

rum (cukor)nádszesz

rumli felfordulás, rendetlenség, kavarodás, zűrzavar

rusztikus egyszerű, falusias, vidéki(es), paraszti; fa-
ragatlan, elnagyolt, nem megművelt, otromba

rutin gyakorlat, ügyesség; ösztönösség, gépiesség,
jártasság

rúzs, rouge *fr* (ajak)pirosító, ajakír, szájfesték, ken-
depír

rükverc hátramenet, tolatás, farolás

rüsz lábtorok, láb(fej)hát, lábfejdomb, lábfej felső ré-
sze; cipőszád; állvány